

STATSMINISTERENS TALE VED REGJERINGENS MIDDAG PÅ AKERSHUS
FOR STATSMINISTER THORBJØRN FÄLLDIN 10. FEBRUAR 1977.

Herr statsminister, fru Solveig Fälldin,
ærede gjester.

Blant de offisielle oppgaver jeg er pålagt, er det ikke mange som er lettere og hyggeligere å utføre enn å kunne ønske Sveriges statsminister og hans frue velkommen til denne middag på Akershus Slott som Den norske regjeringens gjester.

Ingen av oss har i dag inntrykket av å ha besøk av

- 2 -

noen fremmed regjeringssjef. Sverige er for oss et land som står oss nær både geografisk og på andre måter. Tallrike bånd og tradisjoner knytter oss sammen.

Jeg husker når vi som gutter skulle inndelegge verden, hadde vi Norge, vi hadde Sverige og vi hadde utlandet.

Det er ikke nødvendig å bruke mange ord for å nedfelle noen hovedtrekk i det mønster som binder Sverige og Norge sammen. Vi er knyttet sammen i et dypt fellesskap av historie, språk og kultur. Vi deler Europas lengste landegrense mellom oss. Vi kan tilføye med tilfredshet at det også er en av de mest problemfrie grensene i Europa.

I en ironiserende beskrivelse av det svensk/norske samarbeid har landene vært beskrevet som to eldre ektefeller

som ligger med ryggen mot hverandre og sjelden taler sammen. Jeg har alltid hatt vondt for å godta denne karakteristikken. Med det store økonomiske samkvem, med de utallige samarbeidsforbindelser i politikk, organisasjonsliv, økonomi og kultur, og ikke minst med den store folkelige reisevirksomhet har jeg vondt for å godta at våre to land kan sies å ligge sovende med ryggen mot hverandre uten nærmere kontakt.

Sverige sett med norske øyne og Norge sett med svenske øyne er kanskje ikke alltid helt det samme som den måten landets eget folk ser på seg selv med. Det er et godt og naturlig tegn på nært samarbeid mellom mennesker og nasjoner at man har en flora av historier og morsomheter om hverandre. Vi synes i hvert fall det er bra med alle slike morsomheter om svensken og nordmannen fordi de som regel ender opp med at

det er vår mann som tar poengene. Det stemmer alltid sinnet litt til ettertanke når man under besøk i Sverige finner de samme historiene, men i en speilvendt form.

Forholdet mellom gode venner og naboer må holdes vedlike for å kunne beholde sin varme og nærhet. Derfor setter vi ærlig og dypt pris på dette besøket vi i disse dagene har av Sveriges nye statsminister og hans frue. Det gir oss muligheter til å bli bedre kjent. Vi har fort funnet at i fundamentale menneskelige, og demokratiske spørsmål og i svært mange av de økonomiske problemer vi hver på vår kant behandler, har vi de samme slags oppgaver å løse.

Jeg skal klokkelig manøvrere utenfor de vurderinger som springer ut av at våre to lands regjeringer har et ulikt

politisk fundament, men kan konstatere at i alle de spørsmål som angår forholdet mellom våre to land, og våre to lands forhold til omverdenen, er det et sunt og godt felles grunnlag for et reelt samarbeid.

Da forsøkene på et nærmere nordisk samarbeid i sikkerhetspolitikken brøt sammen for snart 30 år siden, valgte de to land hver sin løsning på sitt sikkerhetsproblem - Norge i en alliansemessig tilknytning til NATO på samme måte som Danmark og Island, mens Sverige valgte sin form for alliansefri nøytralitet. Mange fryktet den gang at dette ville medføre at vi også på andre viktige samarbeidsområder ville gå hver vår vei. Men vi har opplevd at i de siste 25 år har andre former for svensk-norsk samarbeid utviklet seg sterkere enn noen gang tidligere i dette århundre. Dette har delvis

skjedd som et ledd i et nordisk samarbeid, men ^{også} mest som et direkte nabosamarbeid mellom våre to land. Det gjelder på områder hvor to åpne demokratier har naturlig behov for samarbeid og utveksling.

På mange områder har Sverige og svenske forhold en høy posisjon i Norge. Vi kan ofte finne at svenske forhold vurderes endog som bedre enn våre egne, og kanskje også av og til bedre enn svenskene selv finner sine egne forhold å være.

I utlandet hører vi ofte om "the Scandinavian way of life", som et fellesbegrep for våre moderne velferdssamfunn.

I den parallelle utvikling av samfunnet som vi i alle skandinaviske land er stolte over, finner vi noen ganger

at det ene land leder utviklingen på ett område, mens det andre land ligger foran på andre. Vi har i norsk samfunnsliv i mange tilfelle hatt stort utbytte av å kunne studere og vurdere svenske innsatser og svenske erfaringer. Vi blir alltid imponert over den grundighet og den innsatsvilje som våre svenske venner viser når de skal analysere og løse et samfunnsmessig problem. Denne saklige grundighet, og den sterke innsats vi finner i svensk økonomi og svensk samfunnsliv har skapt et fast inntrykk av svensk kvalitet og svensk soliditet.

Ikke sjelden finner vi at når to parter i vårt eget land strides om hva som er den beste løsningen på et teknisk, sosialt eller økonomisk problem, og argumentene står i spenning mot hverandre, kaster den ene part gjerne inn argument om at slik og slik er det gjort i Sverige. Ved en festlig anledning som denne får vi håpe at dette argumentet har vært holdbart.

Jeg vil ikke utelukke at det et eller annet sted i folkesjelen her i landet, hvis noe slikt finnes, henger igjen at noe av den beundring vi føler for Sverige, har litt sammenheng med at dette landet er større enn vårt eget, og i deler av dette århundre har ligget i internasjonal toppklasse på mange områder.

Jeg tror at i senere år er det i begge land kommet inn en sunnere, dypere og sterkere følelse av at vårt nære forhold og fellesskap med hverandre har sin rot i likeverdige folks behov og ønske om kontakt og samarbeid.

Men jeg skal ikke betone de varme og følelsesladede tanker om samarbeid og harmoni så langt at jeg ikke også skal innrømme at vi setter stor pris på en skarp kappestrid med våre svenske venner.

Nasjonal beskjedenhet forbyr meg å dvele for lenge ved dette poeng, men jeg vil bare minne om at vi etter fjorårets sesong ikke lenger må tilbake til 1967 for å finne en norsk fotballseier over Sverige.

Jeg utbringer en skål for den svenske statsminister, for det svenske folk, og for den videre styrking av det nære og varme forhold mellom våre to land og folk.